

SZ6015 Metodika průřezových témat v RVP

0/2/0. 2 kr. Ukončení: z.

HANA HORKÁ
KATEDRA PEDAGOGIKY

Metodika PT v RVP jako součást teorie a metodiky výchovy

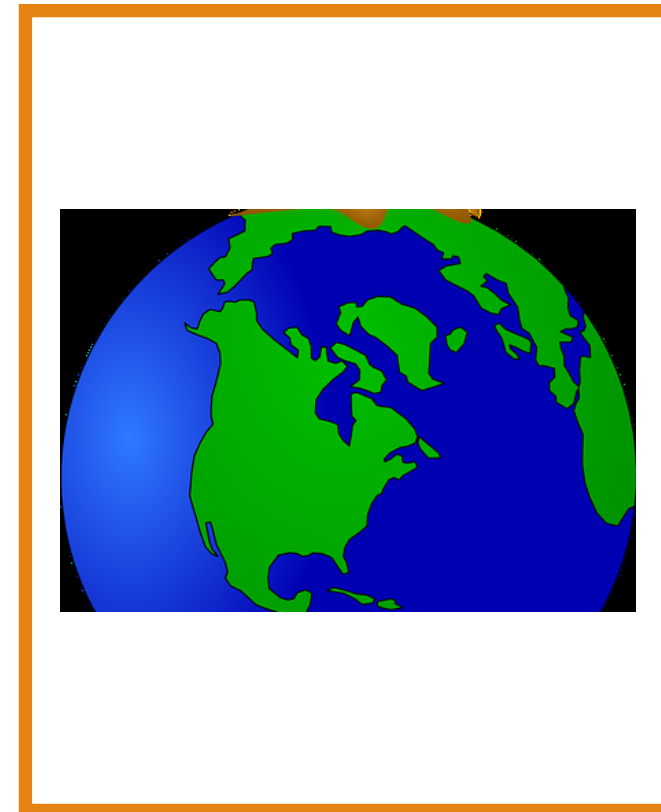
Proč?

- pro rozvoj **obecné edukativní kompetence**, tzn. schopnosti připravit výchovné činnosti,
- zprostředkovat zkušenost s metodami **rozvoje osobnosti** (oblast volní, mravní, estetická, sociální apod.),
- rozvinout hlubší porozumění **transformaci** výchovně-vzdělávacího procesu v souvislosti s **proměnou společnosti i jedince** a **aktuálním dění ve světě**,
- vybavit dovednostmi vést a motivovat děti k **celoživotnímu učení** a pracovat i s **rodiči a širší komunitou**.

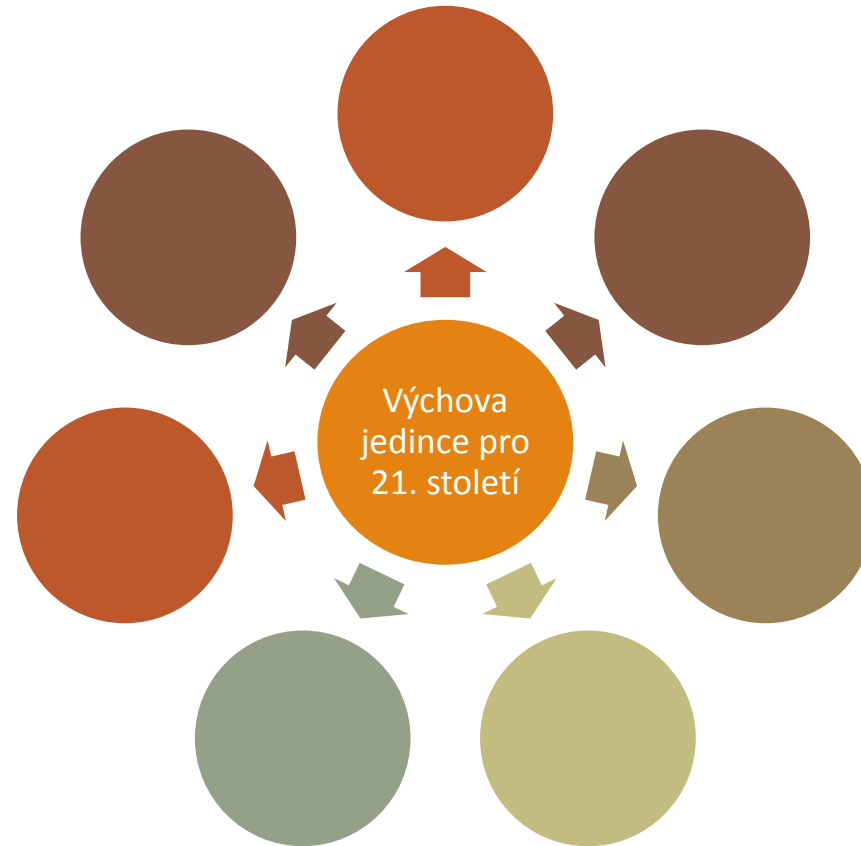
Aktuální dění a jejich vliv na výchovu

Uvedte
příklady

Nové výzvy pro současno u výchovu

K čemu směřuje výchova?

Pokuste se přiřadit hodnoty k očekávaným vlastnostem jedince

Slušný, zdvořilý, poctivý,

skromný, zodpovědný,

mravně uvědomělý, tolerantní

vyrovnaná osobnost,

smysl pro krásu,

pracovitý,

s šetrným vztahem k prostředí

zdravý...

Dobro

Krása

Práce

Zdraví

Mravní výchova,

výchova demokratického občana,

multikulturní výchova,

výchova v globálních souvislostech,

estetická výchova,

pracovní výchova,

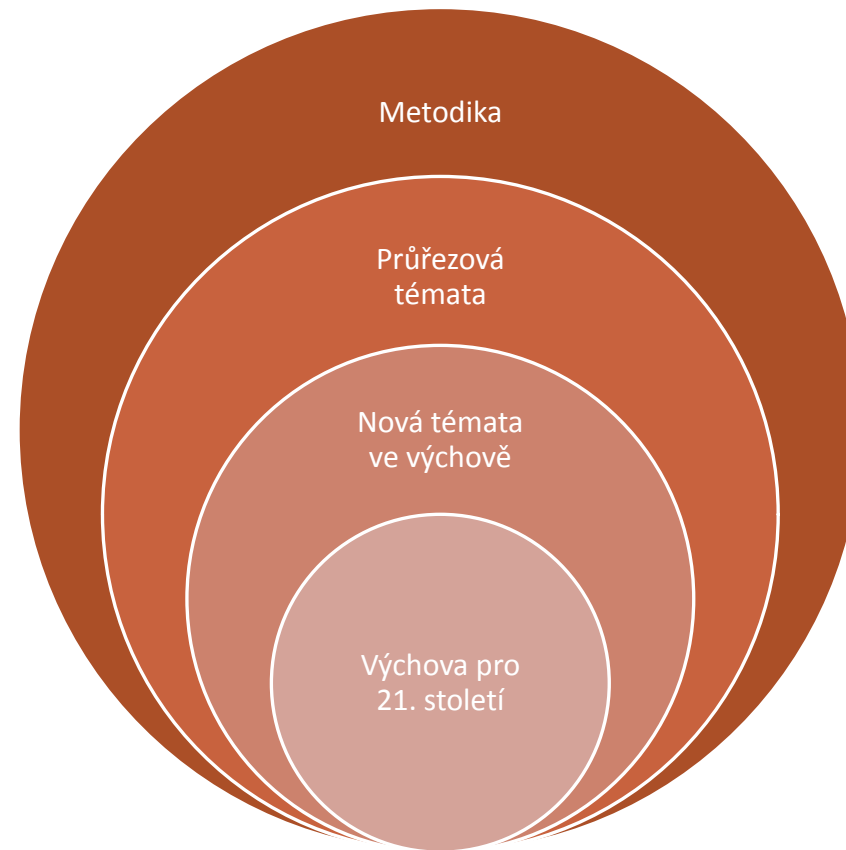
mediální výchova,

osobnostní a sociální výchova,

environmentální výchova,

tělesná a zdravotní výchova.

MPT V RVP – CO, PROČ, JAK?

Cíle předmětu

1. Seznamuje studenty s průřezovými tématy v RVP.
2. Pojmenovává **hodnoty spojené s průřezovými tématy** a konceptualizuje průřezová témata jako významné výchovné oblasti v současném vzdělávání.
3. Ukazuje možnosti začlenění průřezových témat do kurikula.

Zadání úkolu

- 1. Vyberete si jedno z průřezových témat.**
 - 2. Navrhnete výchovně vzdělávací aktivitu v rámci tohoto tématu.**
 - 3. V seminární skupině ji realizujete a poté získáte zpětnou vazbu od spolužáků a vyučujících.** Budete reflektovat i sami tuto aktivitu, včetně návrhu možných alterací.
- Výstupem je také **tvorba metodiky této aktivity. Nejlepší metodika bude nabídnuta k publikaci v časopisu Komenský.**

Výstupy z učení

Na konci kurzu bude student/ka schopen/a:

- **charakterizovat průřezová témata RVP** jako výchovná témata v kurikulu.
 - **pojmenovat hodnoty** spojené s průřezovými tématy.
 - navrhnout **začlenění** průřezových témat **do ŠVP**.
 - navrhnout, realizovat a vyhodnotit **dílčí aktivitu** v rámci průřezových témat.
- vytvořit **metodiku dílčí výchovné aktivity** v rámci průřezového tématu.

Metody hodnocení

Realizace a reflexe vybrané výchovně vzdělávací aktivity.

Tvorba metodiky k této aktivitě.

**Nejlepší metodika bude nabídnuta k publikaci
v časopisu Komenský.**

Osnova předmětu

1. Průřezová témata RVP jako **odraz hodnot ve vzdělávání**/v průřezových tématech;
2. Průřezová témata RVP jako **výchovná témata** v současné škole. Zařazení průřezových témat do kurikula.
3. **Osobnostní a sociální výchova**. Ukázky projektů a aktivit.
4. **Výchova demokratického občana**. Ukázky projektů a aktivit.
5. **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**. Ukázky projektů a aktivit.
6. **Multikulturní výchova**. Ukázky projektů a aktivit.
7. **Environmentální výchova**. Ukázky projektů a aktivit.
8. **Mediální výchova**. Ukázky projektů a aktivit.
9. - 12. Realizace výchovně vzdělávací aktivity v rámci průřezového tématu. Zpětná vazba, reflexe k aktivitě a k vytvořené metodice.

Povinná literatura

Horká, H. (2005). *Ekologická dimenze výchovy a vzdělávání ve škole 21. století*. Brno: MSD s.r.o.

Průcha, J. *Multikulturní výchova: příručka (nejen) pro učitele*. (2006). Praha: Triton.

Šed'ová, K. (2007). *Děti a rodiče před televizí. Rodinná socializace dětského televizního diváctví*. Brno: Paido.

Šmajš, J. (1994). *Kultura proti přírodě. Tři ekologické eseje*. Brno: Zvláštní vydání.

Valenta, P. (2017). Teoretická východiska mediální výchovy jako determinant mediálněpedagogické praxe. *Pedagogická orientace* 27(3), 473.

Valenta, J. (2006). *Osobnostní a sociální výchova a její cesty k žákovi*. Kladno: Aisis.

Rámcový vzdělávací program pro ZV <https://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/skolskareforma/ramcove-vzdelavaci-programy> (od s. 132).

Doporučená literatura

Binka, B. (2008). Environmentální etika. Brno: Masarykova univerzita.

Demokracie versus extremismus: výchova k aktivnímu občanství. (2013). Praha: Asi-milování.

Gulová, L. (2012). Kompendium multikulturní výchovy: výukové materiály. Brno: Masarykova univerzita.

Lojdová, K. (2008). Socializace do subkultury skinheads. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity, Studia Paedagogica, U13*, Brno: Masarykova univerzita, roč. 13, 1., s. 141-150. ISSN 1211-6971.

Šalamounová, Z. (2015). Když to bylo ve zprávách, musí to být pravda: jak ve výuce interpretovat novinové zprávy. *Komenský*, 140(4), 55–57.

Šišková, T. (1998). *Výchova k toleranci a proti rasismu: hry a cvičení pro žáky a studenty*. Praha: Portál.

Šmajš, J. (2014). *O smiřování kultury s přírodou: čtyři rozhovory a tři dokumenty*. Brno: Miloš Vávrů.

Košťálová, H. (ed). (2005). *Interkulturní výchova ve školním vzdělávacím programu: Sborník z projektu \Varianty - projekt interkulturního vzdělávání*. Praha: Kritické myšlení a Člověk v tísní.

Průcha, J. Multikulturní výchova
Teorie - praxe- výzkum. O ISV nakladatelství,

Kol. (2012). *Multikulturní výchova na 2. stupni ZŠ*.
Praha: Raabe

PETR SOJÁK

Osobnostní a sociální rozvoj

ANEŽ STROM, MOZAIKA A VZDUCHOLOD

PEDAGOGIKA

Ekologická a environmentální výchova

Učební text k průřezovému tématu
Environmentální výchova podle
Rámcového vzdělávacího programu
pro základní vzdělávání

Nakladatelství
České geografické
společnosti, a. s. o.

Tomáš Matějček

pedagogika

Josef Valenta

Didaktika osobnostní a sociální výchovy

- Kontexty vzniku osobnostně a sociálně orientovaných edukačních systémů
- Cíle a tematické okruhy OSV
- Didaktické principy a metody OSV
- Učitel/lektor OSV

GRADA

Mediální výchova má vybavit žáka základními poznatky o fungování a roli současných médií. Podporuje poučené, aktivní a nezávislé zapojení jednotlivce do mediální komunikace, schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr.

